

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2015/16.
KÖRZETI FORDULÓ
8. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Összesen hány szinonima- (rokon értelmű) pár van a felsorolásban? *faramuci, naiv, sóvár, rest, csalóka, epedő, diddáb, csapodár, bumfordi, henye*
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Szóláskiegszítő.** *Nagyon fél valamitől* – ezt jelenti az a szólás, amelyet hiányosan idéztünk. Melyik kifejezés való a kipontozott helyre? *Reszket, mint ...*
(A) a nyírfalevél. (B) a nyárfalevél. (C) a foltos varga.
(D) a harcsa bajsza. (E) a kocsonya.
- Idézet Kodolányi János egyik történelmi regényéből. Hány kijelentő módú ige van benne? *Megengedöm, hogy akár a besenyő üdőkben, akár korábban elszakadozhattak vala tőlünk magyeriak, gondolván, jobb leszen távul a nyugati népektől, ám ha így vala, hadd legyen. Ne törődj velük. Immár tám nincsenek es. Ha oly ostobák valának, hogy nem tartának velünk, ám, lássák.*
(A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7 (E) 8
- Az előző feladatban idézett regény XIII. századi címszereplőjének szívügye volt az „elszakadozott magyeriak” felkutatása. Ki volt ő?
(A) Janus Pannonius (B) Julius (C) Julianus (D) Anonymus (E) Ignotus
- Melyik **ch** betűkapcsolatot kell **cs**-nek ejteni?
(A) Széchenyi István (B) Madách Imre (C) Baradlay Richárd
(D) Aulich Lajos (E) Damjanich János
- Tóth Árpád Láng című verséből idézzük az első sorokat:
*Eldobtam egy gyufát, s legott Lábhegyre állt a kis nyulánk,
Hetyke lobogásba fogott, Hegyes sipkájú sárga láng...*
Jelöljétek be a *legott* szóval rokon értelmű kifejezéseket!
(A) tüstént (B) azonnal (C) rögvest (D) ugyanott (E) éppen ott
- Mely szavak betűit lehet újabb értelmes szóvá vagy toldalékos szóalakká rendezni úgy, hogy az *sz*-ből *s* legyen? (Például: *erszény* → *serény*)
(A) *szint* (B) *köszöntök* (C) *tavaszig* (D) *paszuly* (E) *tesztet*
- Állatok a szóösszetételekben.** Különböző összetett szavak meghatározásait adtuk meg. Melyekben szerepel valamilyen állat neve?
(A) *kitartó munkálkodás, nagy buzgóság* (B) *a menekülő jelképes lábbelije*
(C) *állandóan rosszat jósoló, pesszimista* (D) *vég nélküli, örömtelen munka*
(E) *...-eket hullat, aki csak színleli a bánatát*
- Összesen hány határozót tartalmaz a következő mondat? *Vasárnap a szép őszi erdőn heten tettünk egy kisebb túrát a Báni-völgyben a víztározóig.*
(A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7 (E) 8

- Művek – szerzők.** Különböző irodalmi művek címeit soroltuk fel a betűiket (esetleg a szavaikat) összekeverve. Melyek szerzője Arany János?
(A) *APARNISESI* (B) *MLÜFELIE A* (C) *TUSZH*
(D) *TASZÓZ* (E) *TÉK DINOSZ RÓJADAP*
- Jókai Mór *Rab Ráby* című regényéből idéztünk egy mondatot egybeírva. Tagoljátok szavaira, majd jelöljétek meg az igaz állításokat! *Törvényéscsászári-pátensgyarántmegiltottaahaszontalankülföldiárukbehozatalát.*
(A) *Tizenegy szóból áll.* (B) *Összesen hét névszót tartalmaz.*
(C) *A pátens szerződést jelent.* (D) *Van benne névelő, névutó és kötőszó is.*
(E) *A mondatban van mellérendelő szó szerkezet.*
- Jelöljétek meg a nyelvhelyesség szempontjából hibás mondatokat!
(A) *A versenyzőknek nincs más dolga, mint célba érni szintidőn belül.*
(B) *Megkérdeztem, nem-e jönne velünk.* (C) *Én inkább kirándulnék egyet.*
(D) *Az igazgató bejelentése nagy zavart keltett a munkatársak körében.*
(E) *A műszaki hibának köszönhetően a gép egy óra késéssel tudott felszállni.*
- Mely állítások igazak Jókai Mór életére és munkásságára vonatkozóan?
(A) *A Duna-parti Komáromban született a XIX. század első felében.*
(B) *A márciusi ifjak tagjaként nevéhez fűződik a 12 pont megfogalmazása.*
(C) *Felesége Laborfalvi Róza színésznő volt.*
(D) *A köszívű ember fiai című műve a Rákóczi-szabadságharcot dolgozza fel.*
(E) *Híres regényei még az Egy magyar nábob és az Egri csillagok.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Az *Aranyszóló pinyőke* című a népmeséből idéztünk néhány mondatot, ám telis-tele vannak helyesírási hibával. Írjátok újra a szöveget hibák nélkül, de úgy, mintha a mese veletek történt volna meg, mintha ti indultatok volna az aranyszóló pinyőke keresésére! Tehát: *Mentünk tovább...*

A királyfi ment tovább. Az erdőntől csakúgyan meg találta a másik öregasszonyt. Elmondta, hogy onnan nemmesszire lakik egy még önálló is öregeb asszony, menyjen ahoz, avval jól jár. Elment, rá is talált arra az anyókára is. Vénebb volt már az országútnál. Beköszönt a királyfi. – Adjonisten jó napot, öreganyám! – Adjonisten, kedves gyermekem! Hát mijáratban vagy? Elmondta a királyfi töviről hegyire, hogy ő a fiatalágnak a vizét keresi és az aranyszóló pinyőkét. De magától nemsokra menne, hát kéri az ő tanácsát. Így szól hozzá az öreganyó: – Nagy fába vágta a felyszéd, gyermekem! De próbáld meg, hátha sikered lessz. Ahogy innen elindulsz, beérsz egy nagy erdőbe. Annak a közepén találsz egy aranyvárat, egy ablaka mindig nyitva van. Lovaddal ugrass be az ablakon. Mingyárt ott találod Tündérszép Ilonát. Szakítsd ki egy hajszállát, kösd be vele az aranyszóló pinyőke csőrét, őt is ott leled egy aranykalitkában.